

ikke, ingen Partier ønsker Skatteforhøjelser. Ja, jeg ved ikke, om det er noget særlig nyt, den ærede Ordfører for Venstre her fortalte mig, jeg synes, jeg har hørt noget lignende før. Han sagde, at det, vi ønskede, var at faa Skattenedsættelser; det forekommer mig, at jeg ogsaa har hørt *det* før. Men naar der nu kommer Krav paa alle mulige Omraader, snart af den ene og snart af den anden Art, snart fra den ene og snart fra den anden Borger i Samfundet, og vi efterhaanden faar nogle af disse Krav opfyldt, eller i alt Fald imødekommet, bliver det at faa Skattenedsættelser kun til et fromt Ønske. Jeg kan saa udmærket godt være enig med det ærede Medlem i Ønsket om Skattenedsættelser, men jeg tror, det bliver ved et fromt Ønske, naar vi bliver ved at stille Krav til de Steder, hvor Skatterne gaar hen. Men endnu mere nødvendigt forekommer det mig at være, at Skatterne bliver lagt saa retfærdigt som muligt, og Ejendomsskyldloven af 1903 har efter min Mening virket i den modsatte Retning; den har, saa vidt jeg har kunnet sætte mig ind i det, netop lagt Skatterne meget uretfærdigt. Det blev en Overvæltning af Skatterne fra dem, der havde de større Arealer, over paa dem, der havde de mindre. Dersom vi f. Eks. tænkte os, at alle Kommuneskatterne skulde afholdes efter de Regler, vi havde for Afgifter af fast Ejendom, da Hartkornsbeskatningen var gældende, vilde de saakaldte jordløse Huse, det vil sige Huse, som ikke har Avlsbrug, i Øjeblikket nøjes med at svare 3,7 pCt. af samtlige kommunale Skatter; med den Del af Hartkornsbeskatningen, vi har tilbage, svarer de 23,1 pCt., og hvis hele Hartkornsbeskatningen bliver væltet over paa Ejendomsskylden, kommer de til at udrede 27,9 pCt. af samtlige kommunale Skatter. Det gaar i den modsatte Retning for det store Hartkorns Vedkommende, det vælter efterhaanden Skatterne af sig. Dersom vi tager den samme Udregning for Gaardene, vil det for det store Hartkorns Vedkommende sige, at Gaarde paa indtil 12 Tdr. Hartkorn vilde komme til at bidrage 69,5 pCt. af samtlige kommunale Skatter, med den Femtedel, vi har tilbage af Hartkornsskatten, 52 pCt., og uden Hartkornsbeskatningen vil de komme til at nøjes med at betale 47,8 pCt. Gaar vi til Gaarde med over 12 Tdr. Hartkorn, bliver Forholdet endnu grellere. Dette viser, at det er gaaet i en bestemt Retning, og det forekommer mig, at det er gaaet i den

forkerte Retning. Det er ikke rigtigt, synes jeg, at vælte Skatten fra dem, der har de store Besiddelser, over paa dem, der har de smaa. Det samme er nogenlunde Tilfældet med Landbrugshusene. Ikke i saa høj en Grad, men der er dog en Skatteforskydning fra de store Ejendomme over til de smaa. Det var den ærede Ordfører for Venstre jo noget inde paa, og det glæder mig, at man nu ogsaa fra den Side kan møde Forstaaelse af denne Sag.

Den Gang vi fik Ejendomsskyldloven af 1903, og vi hørte de Forhandlinger, der blev ført her forud for denne Lovs Gennemførelse, blev den Sag naturligvis ogsaa drøftet ude i Landet, og jeg var blandt dem, der sagde, at det for Landbruget vilde betyde, at de smaa Ejendomme kom til at betale forholdsvis for stor Skat, navnlig i Forhold til den Byrde, de havde i Øjeblikket. Den nuværende Socialminister sagde allerede den Gang, at denne Skat vilde komme til at virke uretfærdigt, vilde vælte Skattebyrden fra de store Ejendomsbesiddere over paa de smaa. Men det var som at tale for døve Øren, man skulde naturligvis have det prøvet først. Nu har man prøvet det ved de forskellige Vurderinger, vi har haft siden 1903. Den første Vurdering, vi havde efter Loven af 1903, var den af 1904 — det vil sige, at der praktisk talt blev vurderet i 1903. Gaarde med over 12 Tdr. Hartkorn blev den Gang vurderet til ca. 6 000 Kr. pr. Td. Hartkorn, medens Husmandsbrug blev vurderet til tolv Tusinde og et Par Hundrede Kroner. Det samme gør sig egentlig gældende i Øjeblikket. Det kom efterhaanden til at ligge noget værre, men i Virkeligheden er det samme Forhold til Stede endnu. Dersom man vil se Vurderingerne efter for den Periode, vi nu er inde i, viser det sig, at medens Husmandsbrugene med de mindste Arealer og den daarligste Jord i 1903—1904 blev vurderet til ca. det dobbelte af, hvad de store Hartkornbesidderes Ejendomme blev vurderet til, bliver de nu vurderet til ca. $2\frac{1}{2}$ Gange saa meget, godt og vel.

Hvad er nu Aarsagen til det? Ja, der er mange. Den ærede Ordfører for Venstre var mild i sine Udtalelser her, han var endogsaa mildere, end jeg har hørt ham ved anden Lejlighed. Men det er jo prisværdigt, og det maa naturligvis være, som han sagde, fordi alting gaar i den rigtige Retning. Jeg kan da kun glæde mig over, at Kritikken fra hans og fra